

Una lluita pel poder: Sudan i la seva inestabilitat sociopolítica

En les últimes dècades, Sudan ha estat un escenari d'incessants conflictes armats. Les tensions entre cossos militars i paramilitars han arribat a la seva cúspide de violència aquest passat dissabte 15 d'abril.

Els orígens del conflicte

Els enfrontaments a Sudan iniciats aquest passat dissabte són el resultat d'una constant lluita pel poder entre l'exèrcit de Sudan i el grup paramilitar Forces de Suport Ràpid (RSF). La inestabilitat política del país va arribar a la seva cúspide a l'abril del 2019, quan després de mesos de bregar amb l'escassetat de recursos alimentosos, protestes i crisi econòmica es va dur a terme el cop d'estat militar que va deposar al president Omar al-Bashir, qui va governar per 3 dècades.

L'exèrcit va declarar que estaria com a màxim dos anys al capdavant del govern i posteriorment convocaria eleccions. No obstant això, la inquietud social no va cessar, els protestants demandaven un procés de transició democràtica liderat per un civil. Davant les manifestacions, la resposta de l'exèrcit va ser una dura repressió que va causar centenars de morts.

Durant aquest mateix any, es va formalitzar un pacte entre la plataforma civil opositora Forces de la Llibertat i el Canvi, la formació d'un Consell Sobirà

format per cinc militars, cinc civils i un membre de consens i es va establir que Abdallá Hamdok, un economista forjat en les agències de Nacions Unides molt respectat internacionalment, fos el primer ministre.

El 25 d'octubre de 2021, l'Exèrcit va donar un cop d'estat per a destituir el primer ministre Hamdok i a diversos membres del Consell Sobirà, a causa de propostes de reformació d'òrgans militars i de seguretat.

Estava pactat que a la fi de 2023 es convocarien eleccions generals i que els militars traspassarien els poders del Consell Sobirà a una figura civil en els mesos posteriors. El 21 de novembre es va negociar i va pactar un nou acord per a prevenir nous conflictes i Hamdok va ser restituit. Les reaccions davant el pacte no van ser les esperades, l'oposició el va considerar una traïció i no va ser implementat als carrers. A inicis del mes de gener de 2022, el primer ministre Hamdok va presentar la seva dimissió.

Des del cop de 2021, els dos generals mantenen una lluita constant per obtenir el poder de Sudan. D'una banda, el general Abdel Fattah al-Burhan, cap de les forces armades i president de facto del país, i per l'altre costat, el general Mohamed Hamdan Dagalo, vicepresident del Consell Sobirà i líder de les Forces de Suport Ràpid (RSF).

Les RSF són un grup paramilitar establert en 2013, va tenir els seus inicis en la milícia Yanyawid, que va combatre amb els rebels a Darfur. El grup ha intervingut en conflictes d'altres països com Iemen i Líbia, així com ha mantingut el control d'algunes mines d'or de Sudan. A més, ha estat acusada de vulneració de drets humans, inclosa la massacre de 120 manifestants al juny de 2019.

Font: *thearabweekly*, 2021.

La imatge mostra membres de les RSF, al poble de Abraç, 60 quilòmetres al nord-est de Khartoum.

La tensió actual

El conflicte ha resultat en una escalada de la violència armada que fins al moment reporta 270 civils morts i més de 2000 ferits, segons el Ministeri de Salut. La major part dels atacs van prendre lloc en la capital, Khartoum. No obstant això, el Comitè Central de Metges de Sudan, l'organització civil que porta el recompte de les víctimes, ha avisat que el nombre real de damnificats pot ser molt major.

Al-Burhan i Dagalo disputen sobre la direcció que ha de seguir el país i sobre la transició cap a un govern civil. Un dels majors focus de desacord és sobre els plans per a incloure als 100.000 efectius de les RSF en l'Exèrcit, i sobre qui seria el líder de la nova força. Darrere de desacords polítics es troben uns certs interessos econòmics com l'exportació de mines d'or il·legals, aquesta activitat ocupa un lloc clau en les rivalitats i tensions sociopolítiques que han sorgit.

Sudan ha estat víctima de dies de tensió fins i tot anteriors al passat 15 d'abril, ja que, les RSF han redistribuït membres per tot el país sense previ avís, moviment que l'exèrcit considera una amenaça. Així mateix, els desacords entre tots dos cossos militars durant les negociacions per a aconseguir un pacte polític definitiu per a la transició democràtica han portat a aquest a ser posposat en dues ocasions.

Posicions de la comunitat internacional

Actors de la comunitat internacional han pres diferents posicions respecte a l'erupció de violència a Sudan. El secretari general de les Nacions Unides, va condemnar el brot de violència que està prenent lloc en el territori, i fa una crida als líders de les Forces Armades Sudaneses i de les Forces de Suport Ràpid perquè cessin immediatament les hostilitats, restableixin la calma, i iniciïn un diàleg per a resoldre la crisi.

“La situació ja ha causat terribles pèrdues de vides humanes, entre elles les de molts civils. Qualsevol nova escalada podria ser devastadora per al país i la regió. Insto a tots els que tenen influència sobre la situació al fet que la utilitzin en favor de la pau; al fet que donin suport als esforços per a posar fi a la violència, restablir l'ordre i tornar a la senda de la transició.” Va reafirmar que les Nacions Unides estan amb el poble de Sudan en aquests moments tan difícils, secundant plenament els seus esforços per restaurar la transició democràtica i construir un futur pacífic i segur.

L'Alt Representant de la Unió Europea Josep Borrell, va donar una declaració el 15 d'abril en la qual demana una desescalada immediata a les hostilitats. La UE condemna fermament l'esclat de violència entre les Forces Armades de Sudan i les Forces de Suport Ràpid.

La Unió Europea insta a totes les parts a donar mostres de lideratge, i a comprometre's en un cessament immediat de les hostilitats.

La UE continuarà coordinant-se estretament amb els socis regionals i internacionals per a promoure el camí cap a un acord polític que porti la pau, l'estabilitat i el desenvolupament econòmic.

Conseqüències de les hostilitats

La societat està sofrint no sols inseguretat i inestabilitat política, sinó que també talls d'electricitat i aigua en tot l'estat, deixant a la majoria dels hospitals sense serveis per a atendre les víctimes, el número de les quals segueix en constant creixement.

Programes humanitaris han cessat les seves activitats a causa de la violència. Un d'ells va ser el Programa Mundial d'Aliments de l'ONU, que va parar les seves missions humanitàries en tot el país a causa de la mort de tres treballadors i ferits durant xocs produïts en l'Estat de Darfur Nord.

Font: *El Periòdic El País*, 2023.

Tots dos bàndols van accedir a obrir corredors segurs, pels quals poden transitar casos humanitaris en hores designades, a petició de les Nacions Unides. Egipte i l'Aràbia Saudita van convocar una reunió d'emergència del Consell de La Lliga Àrab.

Antony Blinken, secretari d'Estat dels Estats Units, en un intent per a intervenir i posar fi al conflicte armat s'ha mantingut en contacte amb els Emirats Àrabs i l'Aràbia Saudita. En efecte, la pressió de la comunitat internacional va aconseguir aconseguir un període d'alt al foc, no obstant això, durant aquesta la violència armada no va cessar.

Nota conclusiva

Cal esmentar que la geografia estratègica de Sudan i la seva riquesa agrícola atreuen a poderosos actors regionals, que interessats en la seva inestabilitat, dificulten una transició reeixida cap a un govern democràtic.

Malgrat els esforços internacionals per a resoldre el conflicte, incloent-hi acords de pau i missions de pau de l'ONU, encara hi ha molts desafiaments per enfrontar. La comunitat internacional ha de continuar treballant per a trobar solucions sostenibles i duradores per al conflicte a Sudan, i fer costat als ciutadans del país en la seva cerca de pau, justícia i prosperitat.

Yuliana Vázquez Hernández

Estudianta de Global Governance, Economics &
Legal Order

ESADE

Fuentes de referencia:

- Jazeera, A. (2023, April 19). Sudan fighting enters day 5: What to know. News | Al Jazeera. <https://www.aljazeera.com/news/2023/4/19/sudan-fighting-enters-day-5-what-to-know>
- Español, M., & Español, M. (2023, April 17). Más de 90 civiles muertos y 365 heridos en Sudán tras dos días de combates entre dos generales que luchan por el poder. El País. <https://elpais.com/internacional/2023-04-16/decenas-de-muertos-en-sudan-y-cientos-de-heridos-durante-la-lucha-entre-militares-por-el-control-del-pais.html>
- Secretary-General's remarks on Sudan (at the opening of the Forum on Financing for Development) | United Nations Secretary-General. (2023, April 17). <https://www.un.org/sg/en/content/sg/statement/2023-04-17/secretary-generals-remarks-sudan-%28-the-opening-of-the-forum-financing-for-development%29>
- Fulton, A. (2023, April 16). Sudan conflict: why is there fighting and what is at stake in the region? The Guardian. <https://www.theguardian.com/world/2023/apr/16/sudan-conflict-why-is-there-fighting-and-what-is-at-stake-in-the-region>
- Sudan: Statement by High Representative Josep Borrell calling for an immediate de-escalation of conflict in Sudan | EEAS. (n.d.). https://www.eeas.europa.eu/eeas/sudan-statement-high-representative-josep-borrell-calling-immediate-de-escalation-conflict_en?s=122
- Ibrahim, A., & Adil, H. (2023, April 19). Sudan updates: Fighting continues despite new ceasefire. News | Al Jazeera. <https://www.aljazeera.com/news/liveblog/2023/4/19/sudan-unrest-live-news-fighting-rages-as-ceasefire-breaks-down>

Publicat per:

**Associació per a les
Nacions Unides
a Espanya**
United Nations Association of Spain

Amb el suport de:

**Generalitat
de Catalunya**

ANUE no fa necessàriament com a seves les opinions expressades pels seus col·laboradors.
